

npa. m. m. d. d. d.
gn

11. 04. 2016
Kolejne Kt
- do wnie

**Rada Miejska
w Barlinku**

RO.I.0004.4.2016

Barlinek, 08.04.2016 r.

Zgodnie z przyjętym planem pracy Rady Miejskiej w Barlinku na rok 2016, w załączeniu przedkładam Sprawozdanie z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Barlinku za rok 2015.

BURMISTRZ
D. Zieliński
Dariusz Zieliński

Ośrodek Pomocy Społecznej w Barlinku

ul. Strzelecka 29
74 – 320 Barlinek
e-mail: ops_barlinek@poczta.pl
sekretariat: tel./fax. (95) 74 60 014

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W BARLINKU ZA ROK 2015

KWIECIEŃ 2016

Szanowni Państwo Radni,

Wypełniając dyspozycje zawarte w art. 110 ust 9 ustawy o pomocy społecznej (Dz. U. 2013 poz. 182) przedkładam wysokiej radzie sprawozdanie z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Barlinku za rok 2015 oraz wykaz potrzeb w zakresie pomocy społecznej.

Zgodnie z art. 17 ust 1 pkt 1 powyższej ustawy, Ośrodek Pomocy Społecznej koordynuje realizację Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych w gminie, stąd też w niniejszym opracowaniu zawarte są również wspólne zagadnienia z zakresu polityki społecznej Gminy.

Z poważaniem
Alina Sztabowicz

SPIS TREŚCI

I. ORGANIZACJA DZIAŁALNOŚCI OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ.....	4
1.1. Podstawy prawne i działalność Ośrodka Pomocy Społecznej.....	4
II. REALIZACJA ZADAŃ WŁASNYCH.....	6
2.1. Zasiłki i pomoc w naturze.....	6
2.2. Dodatki Mieszkaniowe.....	6
2.3. Piecza Zastępcza.....	8
2.4. Utrzymanie Ośrodka Pomocy Społecznej.....	9
2.5. Usługi Opiekuńcze.....	10
2.6. Pozostała działalność – realizowana ze środków finansowanych na rzecz podopiecznych.....	13
2.7. Fundusz Alimentacyjny	15
2.8. Składki i Ubezpieczenia Zdrowotne.....	15
2.9. Zasiłki i pomoc w naturze – zasiłki stałe.....	15
2.10. Stypendia dla Uczniów.....	15
2.11. Asystent Rodziny	16
III. REALIZACJA ZADAŃ ZLECONYCH.....	17
3.1. Świadczenia Rodzinne, Zasiłek dla Opiekuna i Fundusz Alimentacyjny	17
3.2. Składki na Ubezpieczenia Zdrowotne.....	18
3.3. Usługi Specjalistyczne-Psychiatryczne.....	18
3.4. Karta Dużej Rodziny	20
3.5. Dodatek Energetyczny	21
IV. POZOSTAŁE DZIAŁANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ.....	23
4.1. Pomoc Instytucjonalna.....	23
4.2. Kolonie	23
4.3. Zespół Interdyscyplinarny Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.....	24
V. WYKAZ POTRZEB W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ NA TERENIE FUNKCJONOWANIA OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ.....	27
WNIOSKI.....	31

I. ORGANIZACJA DZIAŁALNOŚCI OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ

1.1. PODSTAWY PRAWNE DZIAŁANIA OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ

Ośrodek Pomocy Społecznej w Barlinku jest jednostką organizacyjną Gminy Barlinek powołaną do realizacji zadań pomocy społecznej.

Działalność tut. Ośrodka opiera się na ustawach obowiązujących:

- Ustawy o Pomocy Społecznej,
- Ustawy o Samorządzie Gminnym,
- Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- Ustawy o świadczeniach rodzinnych,
- Ustawy o zatrudnieniu socjalnym,
- Ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- Ustawy o dodatkach mieszkaniowych,
- Ustawy o systemie oświaty,
- Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- Ustawa o tzw. „Karcie Dużej Rodziny”.

Sytuację społeczną wymagającą interwencji państwa poprzez działania mające na celu zaspokojenie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin oraz umożliwienie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka przedstawiam w oparciu o ustawy, a także inne akty prawne niezbędne przy realizacji zadań:

- Uchwała Rady Narodowej Miasta i Gminy w sprawie utworzenia pomocy społecznej w jednostce samorządowej gminy,
- Uchwała dotycząca powołania Ośrodka Pomocy Społecznej,
- Uchwała w sprawie wydawania decyzji administracyjnych – dodatki mieszkaniowe,
- Uchwała w sprawie współpracy Gminy Barlinek z organizacjami pozarządowymi i innymi,
- Uchwały w sprawie usług opiekuńczych i specjalistycznych,
- Uchwała w sprawie postępowania i wydawania decyzji administracyjnych w zakresie pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów z Gminy Barlinek,
- Uchwała dotycząca zlecenia zadania o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- Uchwała odnośnie przyjęcia Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Barlinek na lata 2013-2018,
- Uchwała w sprawie upoważnienia Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej w Barlinku do załatwiania indywidualnych spraw z zakresu administracji publicznej dotyczących zryczałtowanego dodatku energetycznego,
- Uchwała w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania nieodpłatnie pomocy w zakresie dożywiania w formie świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności dla osób objętych wieloletnim programem wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020,
- Uchwała w sprawie ustanowienia programu osłonowego w zakresie dożywiania „Pomoc gmin w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020,
- Uchwała w sprawie uchwalenia i zatwierdzenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy na lata 2014-2016.

Pomocy społecznej, na zasadach określonych w ustawie oraz uchwałach udziela się osobom i rodzinom z powodu ubóstwa, sieroctwa, bezdomności, ochrony macierzyństwa, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej choroby, bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych (w rodzinach niepełnych, wielodzietnych), alkoholizmu, narkomanii, przemocy w rodzinie, trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego, klęski żywiołowej i zdarzeń losowych.

Pomocy udziela się osobom i rodzinom, w których dochód na 1 osobę w rodzinie nie przekracza **wysokości dochodu** uprawniającego do świadczeń z pomocy społecznej na podstawie obwieszczenia ministra pracy i polityki społecznej, wysokość ustalonego kryterium uległa zmianie w **październiku 2015** roku (wynosi **514,00 zł** na osobę w rodzinie i **634,00 zł** na osobę samotną).

Zadania pomocy społecznej realizowane były ze środków własnych gminy oraz budżetu państwa jako zadania zlecone gminie.

II. REALIZACJA ZADAŃ WŁASNYCH

Wydatki na pomoc społeczną realizowaną przez OPS- Barlinek w 2015 roku wyniosły:..... **5.760.868,59 zł**

w tym:

środki finansowe otrzymane w formie dotacji z budżetu Wojewody w wysokości .....2.371.688,32 zł
i środki z budżetu Gminy (samorządowe) .....3.389.180,27 zł

2.1. ZASIŁKI I POMOC W NATURZE.....1.089.201,68 zł

Pomocą objęto **1.145** świadczeniobiorców, na podstawie przyznanej decyzji;

w tym:

a. liczba rodzin – **846**

b. liczba osób w tych rodzinach – **1.875**

w formie:

- zasiłków celowych specjalnych dla **172** osób na kwotę.....**79.350,00 zł**
(zasiłki celowe specjalne tut. OPS przyznawał na podstawie wywiadu i wystawionej decyzji osobom, których uzyskiwany dochód przekroczył tzw. **kryterium dochodowe** tj. 514 zł lub 634, jednak sytuacja życiowa wymagała natychmiastowej interwencji i udzielenia pomocy przez pracownika socjalnego. W efekcie potrzebujący otrzymywał pomoc w formie zasiłku, bądź pomocy rzeczowej. Ta udzielana pomoc to najczęściej dofinansowanie do opału, leków, dojazdów do lekarza itp.)
- zasiłków okresowych (Wojewoda) dla **306** osób .....**521.633,00 zł**
- zasiłków okresowych (własne) .....**0 zł**
- schroniska (dla **6** osób).....**20.941,00 zł**
- dożywianie w szkołach oraz zasiłki celowe (własne).....**25.645,32 zł**
- opłaty za pobyt w Domach Pomocy Społecznej dla **22** osób.....**402.054,00 zł**
- posiłki dla bezdomnych, uzależnionych osób a także chorych, dysfunkcyjnych dla **116** osób).....**34.246,00 zł**
- sprawienie pogrzebu dla **2** osób .....**5.335 zł**

2.2. DODATKI MIESZKANIOWE.....647.655,88 zł

Osoby najmniej zarabiające bardzo często nie są w stanie ponieść pełnych kosztów związanych z opłacaniem czynszu za zajmowany przez siebie lokal. Z tego też względu na mocy ustawy z 1994 roku o najmie lokali i dodatkach mieszkaniowych, państwo zdecydowało się na wspieranie najuboższych mieszkańców poprzez przyznawanie im dodatków mieszkaniowych, obecnie od wielu lat ze środków własnych gminy.

Dodatki mieszkaniowe są dofinansowaniem do wydatków mieszkaniowych wypłacanym przez gminę jej najbiedniejszym mieszkańcom. Przyznanie tej pomocy materialnej zależy przede wszystkim od miesięcznych dochodów mieszkańca gminy oraz od powierzchni zajmowanego przez niego lokalu, mającym na celu dofinansowanie do wydatków mieszkaniowych ponoszonych w związku z zajmowaniem lokalu mieszkalnego.

W okresie od 1 stycznia 2015r. do 31 grudnia 2015r. do Ośrodka Pomocy Społecznej w Barlinku wpłynęło 612

Łączna kwota wypłaconych dodatków mieszkaniowych od stycznia 2015 r. do końca grudnia 2015r. wynosi .....647.655,88 zł

**Zestawienie decyzji odmownych
za okres od 2015-01-31 do 2015-12-31 (według daty utworzenia decyzji)**

powód odmowy	liczba decyzji
▪ dodatek mniejszy od minimalnego	2
▪ przekroczenie dopuszczalnej powierzchni użytkowej	9
▪ przekroczone kryterium dochodowe	1
▪ wydatki na mieszkanie nie przekraczają kwoty, jaka powinna być pokrywana przez wnioskodawcę	14
Razem	26

Ponadto, 3 z wydanych decyzji w okresie od stycznia 2015 r. do grudnia 2015 r. została zaskarżona do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Szczecinie, z których 2 Kolegium utrzymało w mocy, 1 do ponownego rozpatrzenia.

W w/w okresie przeprowadzono 5 wywiadów środowiskowych z uwagi na stwierdzenie rażącej dysproporcji między danymi z wniosku a stanem rzeczywistym.

Przyznanie dodatku mieszkaniowego nie oznacza, że wnioskodawca co miesiąc otrzymuje na swoje konto dodatkowe środki finansowe. Gmina wypłaca dodatek mieszkaniowy na konto administracji domu, w którym zamieszkuje wnioskodawca. *W ten sposób osoba uprawniona ma obowiązek płacenia czynszu za zajmowany przez siebie lokal w wysokości pomniejszonej o wartość przyznanego dodatku mieszkaniowego.*

Wypłacanie dodatku nie do rąk uprawnionego, ale na konto administratora domu, gwarantuje, że przyznana przez gminę pomoc na pewno zostanie właściwie wykorzystana.

Inne zasady obowiązują przy wypłacaniu dodatków mieszkaniowych właścicielom domów jednorodzinnych. Przyznany dodatek wypłacany jest właścicielom bezpośrednio w kasie Ośrodka Pomocy Społecznej.

Przyczyny wypłat dodatków mieszkaniowych:

- Ubóstwo spowodowane bezrobociem, bez prawa do świadczenia.
- Brak poprawy na rynku pracy – nadal wiele osób bezrobotnych.
- Brak podwyżek wynagrodzeń - regularne podwyżki czynszów (w tym podwyżka za wodę i ścieki, centralne ogrzewanie) nie są proporcjonalne do wynagrodzeń wnioskodawców.
- W roku 2013 Barlineckie Towarzystwo Budownictwa Społecznego podłączyło do Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej 4 budynki – w związku ze zmianą sposobu ogrzewania lokalu dotychczasowy czynsz został powiększony o koszty centralnego ogrzewania i centralnie ciepłej wody.
- Stale rosnące ceny podstawowych produktów spożywczych stawiają rodziny przed comiesięcznym wyborem – zabezpieczenie podstawowych potrzeby bytowych rodziny czy regularne opłaty czynszowe.
- Miesięcznie z pomocy w formie dodatków mieszkaniowych zaczyna korzystać po raz pierwszy około 7 rodzin, można więc stwierdzić, że jest zapotrzebowanie na taką formę wsparcia.

- Ponadto, wnioskodawcy regularnie 2 razy do roku składają wniosek o przyznanie dodatku mieszkaniowego.
- Dzięki cyklicznym spotkaniom pracowników BTBS z pracownikami socjalnymi jest przepływ informacji w sprawie osób zalegających z opłatami czynszowymi.
- Pracownicy socjalni na bieżąco informują osoby sukcesywnie korzystające ze wsparcia tutejszego Ośrodka, że dotychczasowe zadłużenie za zajmowany lokal nie uniemożliwia im objęcie ich taką formą, jak przyznanie dodatku mieszkaniowego.
- U rodzin wykazujących bezradność w prowadzeniu gospodarstwa domowego pracownicy socjalni pilnują terminów składania wniosków na dodatki mieszkaniowe, dzięki czemu nie powstają kolejne zadłużenia czynszowe. Należy przypuszczać, że od przyszłego roku kwoty wypłacanych świadczeń na dodatki mieszkaniowe będą w dalszym ciągu uzależnione od utrzymującego się bezrobocia, oraz okresowego zubożenia znacznej części mieszkańców gminy Barlinek.

2. 3. PIECZA ZASTĘPCZA.....127.055,84 zł

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej, która weszła w życie od 01.01.2012 r. określa między innymi zasady i formy wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, sprawowania pieczy zastępczej .

Pieczka zastępcza realizowana jest w formie rodzinnej i instytucjonalnej. Odpowiedzialnym za organizację jest powiat, jednakże w **przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej, gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:**

- **10%** wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- **30%** wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- **50%** wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w trzecim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Łączna liczba dzieci w pieczy zastępczej, finansowanej przez Gminę Barlinek w 2015 roku: **32 dzieci**, w tym:

- W rodzinach zastępczych spokrewnionych - **15** dzieci,
- W rodzinach zastępczych zawodowych - **10** dzieci,
- W rodzinnym domu dziecka - **3** dzieci,
- W placówkach opiekuńczo-wychowawczych - **4** dzieci.

Na dzień 31 grudnia 2015 r. - **1** dziecko powróciło do domu rodzinnego,
- **1** dziecko usamodzielniało się.

Odpłatność za pobyt dziecka w pieczy zastępczej w procentach na dzień 31 grudnia 2015 r. ponoszonych:

- **10%** odpłatności za **12** dzieci,
- **30%** odpłatności za **11** dzieci,
- **50%** odpłatności za **9** dzieci.

Wszystkie 32 dzieci w pieczy zastępczej jest członkami 23 rodzin, z których to 9 rodzin wyraziło zgodę na współpracę z asystentem rodziny.

2. 4. UTRZYMANIE OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ

W roku 2015 na utrzymanie Ośrodka wykorzystano w ramach zadań własnych kwotę

.....**1.431.268,47 zł**
Plan 1.431.276,00 zł.
Wykonanie 100%

§ 3020 – Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń .....11.035,40 zł
(zakup okularów do pracy przy komputerze – 6 osób, woda dla pracowników, należność za pranie odzieży)

§ 4010 – Wynagrodzenie osobowe pracowników ..... 933.160,42 zł
(wynagrodzenie 25 pracowników)

§ 4040 – Dodatkowe wynagrodzenie roczne ..... 68.966,91 zł
(dodatkowe wynagrodzenie roczne)

§ 4110 – Składki na ubezpieczenie społeczne..... 170.539,48 zł

§ 4120 – Składki na Fundusz Pracy..... 17.340,01 zł

§ 4170 – Wynagrodzenie bezosobowe.....29.374,00 zł
(umowy- zlecenia związane z bieżącym funkcjonowaniem OPS - wyjazdy pracowników socjalnych w teren na wywiady środowiskowe w miejscach zamieszkania podopiecznych, dostarczanie poczty)

§ 4210 – Zakup materiałów i wyposażenia ..... 57.477,42 zł
(opał, czasopisma specjalistyczne, książki, prasa, art. chemiczne, art. biurowe, tonery, tusz do drukarek, 4 komputery, 3 drukarki, papier ksero, legitymacja pracowników socjalnych, aparat telefoniczny, wentylator, monitor, program Office *2, druki, czajnik *3, drobne inne materiały i wyposażenie)

§ 4260 – Zakup energii ..... 16.647,09 zł
(woda, energia elektryczna)

§ 4280 – Zakup usług zdrowotnych .....1.834,00 zł
(badania profilaktyczne 13 pracowników, badania psychologiczne – 4 pracowników, Badania okulistyczne – 4 pracowników)

§ 4300 – Zakup usług pozostałych ..... 60.095,70 zł
(wywóz odpadów + opłata środowiskowa, porto, dzierżawa nadajnika, monitoring obiektu OPS, pakowanie i wysyłka czasopism, książek, ścieki + opłata za przesył wody, usługa pocztowa, usługi informatyczne, usługi kominiarskie, eksploatacja pojemników na śmieci, usługi teleelektroniczne, odnowienie domeny ops-barlinek.pl)

§ 4360– Opłata z tytułu zakupu usług tel. komórkowej, stacjonarnej, Internet ..... 8.086,76 zł
.....

4.3. ZESPÓŁ INTERDYSCYPLINARNY PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY

Zespół Interdyscyplinarny Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie został powołany zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005r. z późn. zm, która nakłada na Gminy zadanie powołania Zespołu Interdyscyplinarnego.

Dnia 27 lutego 2014 r. w Urzędzie Miejskim w Barlinku odbyło się spotkanie, na którym Burmistrz Barlinka wręczył powołania członkom Zespołu, którzy swoją wiedzą, umiejętnościami, kwalifikacjami zawodowymi i profesjonalizmem zdecydowali się działać na rzecz osobom doświadczającym przemocy w rodzinie.

Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego Przeciwdziałania Przemocy w rodzinie to:

1. **Katarzyna Kielbasa** – Przewodnicząca Zespołu Interdyscyplinarnego Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, pracownik socjalny ds. przemocy w rodzinie w **Ośrodku Pomocy Społecznej w Barlinku**.
2. **Magdalena Zynda-Lis** – Kierownik Sekcji Pomocy Środowiskowej w Ośrodku Pomocy Społecznej w Barlinku.
3. **Małgorzata Karmelita** – Kurator Zawodowy Sądu Rejonowego w Myśliborzu.
4. **Marzena Wrońska** – Przedstawiciel Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Barlinku;
5. **Beata Sokółowska** – Pedagog Szkoły Podstawowej Nr 4 w Barlinku.
6. **Katarzyna Maksymiuk** – Pedagog Publicznego Gimnazjum nr 1 w Barlinku;
7. **Anita Polko** – Przedstawiciel ochrony zdrowia, pielęgniarka środowiskowa NZOZ s.c. „RYTM”.
8. **Grzegorz Stawicki** – Przedstawiciel Komisariatu Policji w Barlinku.
9. **Bolesław Karpiński** – Przedstawiciel Organizacji Pozarządowych, członek Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej;

Z dniem 03.11.2015 r. zarządzeniem Burmistrza Barlinka nr 245/2015 nastąpiła zamiana przedstawiciela organizacji pozarządowych. Funkcję, którą dotychczas sprawował Pan Bolesław Karpiński zdecydowała się pełnić Pani Ewa Musolf, która jest przedstawicielem Caritas Polska.

Członkowie w/w Zespołu zgodnie z zawartymi porozumieniami wykonują zadania w ramach swoich obowiązków służbowych i zawodowych oraz spotykają się w zależności od potrzeb jednak nie rzadziej niż raz na trzy miesiące. Na posiedzeniach Zespołu omawiane są poszczególne przypadki rodzin doświadczających przemocy domowej, oraz podejmowane konkretne działania na rzecz poprawy bezpieczeństwa członków rodzin.

W roku 2015 odbyło się 6 posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. W ramach realizacji procedury „Niebieska Karta” powoływane były grupy robocze, które podejmowały interwencję w rodzinach z problemem przemocy.

DANE DOTYCZACE PROCEDURY „NIEBIESKA KARTA” ZA ROK 2015.

- Liczba rodzin objętych procedurą „Niebieska Karta” : **30**
  - wszczętych przez funkcjonariusza Policji: **20**
  - wszczętych przez pracownika socjalnego: **9**
  - wszczętych przez pedagoga: **0**
  - wszczętych przez GKRPA: **1**
- Kontynuacja procedury „ Niebieska Karta” wszczętych w latach poprzednich: **27**
  - 2 z roku 2013
  - 25 z roku 2014
- Liczba rodzin wobec których więcej niż jeden raz podmiot wszczynał procedurę „ Niebieska Karta” : **6**
- Liczba osób wskazanych jako ofiara doświadczanej przemocy z rozróżnieniem na:
  - kobiety: **27**
  - mężczyźni: **2**
  - dzieci poniżej 18 roku życia: **1**
- Liczba osób wskazanych jako sprawcy przemocy domowej z rozróżnieniem na:
  - kobiety: **1**
  - mężczyźni: **29**
  - dzieci poniżej 18 roku życia: **0**
- Liczba rodzin doświadczających przemocy domowej w której są dzieci poniżej 18 roku życia: **13**
- Liczba rodzin w których udzielono wsparcia:
  - psychologa: **11**
  - doradcy rodziny: **4**
  - pedagoga: **5**
  - psychologa dziecięcego: **4** (poradnia psychologiczno – pedagogiczna)
- Liczba powołanych grup roboczych: **61**
- Liczba grup roboczych które odbyły się w środowisku: **6**
- Sprawcy zgłoszeni do udziału w zajęciach korekcyjno – edukacyjnych: **9**
  - roku 2013r.(kontynuacja) **2**
  - roku 2014r:(kontynuacja) **6**

- Sprawcy, którzy ukończyli zajęcia korekcyjno- edukacyjne: 4
- Liczba „Niebieskich Kart” gdzie jest:
  - nadzór kuratora: 9
  - asystent rodziny: 2
  - nakaz opuszczenia lokalu przez sprawcę przemocy: 4
  - sprawca przemocy sam opuścił lokal mieszkalny: 5
  - sprawcy dobrowolnie poddali się leczeniu w systemie stacjonarnym: 0
  - składano wnioski do sądu o wgląd w sytuację rodziny: 6
  - składano wnioski do prokuratury: 4
  - sprawcy dobrowolnie przyjęli zastrzyk awersyjny: 1
  - zakaz zbliżania się: 4
- Liczba rodzin z problemem przemocy, która nie podjęła współpracy z Zespołem: 3
- Liczba zakończonych procedur „Niebieska karta”:
  - wszczętych w 2014 r.: 19
  - wszczętych w 2015 r.: 11

Gminny Zespół Interdyscyplinarny Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie realizuje cele zawarte w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w ramach którego:

- podnosi poziom wiedzy i świadomości mieszkańców na temat zjawiska przemocy w rodzinie oraz propaguje informacje na temat świadczonej pomocy członkom rodzin z problemem przemocy;
- zwiększa kompetencje zawodowe pracowników służb i instytucji które na co dzień zajmują się problemem przemocy w rodzinie;
- integruje środowisko i działa na rzecz budowania lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy;

W ramach realizacji podpisanego programu Zespół IPPwR działał w roku 2015 w czterech obszarach:

Obszar pierwszy : Podniesienie poziomu wiedzy i świadomości społecznej mieszkańców Gminy Barlinek na temat zjawiska przemocy w rodzinie oraz możliwości uzyskania pomocy.

Obszar drugi: Zwiększenie kompetencji zawodowych pracowników służb i instytucji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie w Gminie Barlinek.

Obszar Trzeci: Zapewnienie kompleksowej pomocy członkom rodzin, w których występuje przemoc.

Obszar czwarty: Integracja środowisk i działań na rzecz budowania lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w Gminie Barlinek.

V. WYKAZ POTRZEB W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ NA TERENIE FUNKCJONOWANIA OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ

W celu realizacji zadań wynikających z Ustawy o pomocy społecznej – z dnia 12 marca 2004 r. OPS w Barlinku w oparciu o rozpoznanie potrzeb w gminie pragnę przedstawić **rzeczywiste potrzeby tut. Ośrodka** w wymienionym zakresie tj. świadczenia ukierunkowane na pomoc najbardziej potrzebującym mieszkańcom gminy Barlinek.

Rola ośrodka to wprowadzanie w życie działań zmierzających do osiągnięcia pożądaných zmian społecznych, ponieważ przemiany społeczno – ekonomiczne niosą również i ujemne zjawiska między innymi drastycznie niejednokrotnie obniżenie się poziomu życia społeczeństwa, a dotyczą one grup najsłabszych, których należy chronić szczególnie.

Funkcjonowanie tut. ośrodka, realizacja zadań tak własnych gminy jak i zleconych przez Wojewodę to też szereg problemów, które należy rozpoznać, żeby osiągnąć cel ten główny, w więc wyzwolić w ludziach motywację, pobudzić do działania i wiarę we własne możliwości.

Na bazie doświadczenia i rozpoznania potrzeb przez kadrę pracowników tut. ośrodka pragnę przedstawić zakres potrzeb, tych najpilniejszych do zrealizowania, których spełnienie pozwoliłoby na efektywne działanie pomocy społecznej w naszym mieście i Gminie, jeżeli nie natychmiast, to w najbliższej przyszłości.

Te najistotniejsze, do których pragnę się odnieść dotyczą następujących zakresów naszego działania jak:

1. Tendencje demograficzne (wzrost liczby osób w podeszłym wieku – 14,7 % ogółu mieszkańców), osoby niepełnosprawne, z zaburzeniami psychicznymi oraz osoby starsze wymagające opieki.
2. Nasilenie się zjawiska patologii społecznej w tym szczególnie alkoholizmu i **przemocy w rodzinie.**
3. Brak własnego mieszkania, długotrwałe bezrobocie, bezdomność jako negatywne zjawiska życia społecznego mieszkańców gminy.
4. Wsparcie rodziny wynika z Ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej, jako zadanie własne gminy.

Ad. 1

Wzrost liczby osób w podeszłym wieku w naszej gminie to zadania dla ośrodka takie jak: usługi opiekuńcze, pomoc finansowa na zakup leków i organizacja czasu wolnego osób samotnych.

Nadmieniam, że zgodnie z Ustawą o pomocy Społecznej od 1 maja 2004 r. gmina ze środków własnych jest zobowiązana do odpłatności za pobyt podopiecznych w Domu Pomocy Społecznej:

- Myślibórz – **2.824,83 zł** (osoby przewlekłe somatycznie chore),
- Rokitno – **3.422,79 zł** (osoby niepełnosprawne intelektualnie oraz przewlekłe psychicznie chore),
- Wieleń – **3.251,37 zł** (osoby z zaburzeniami psychicznymi),
- Moryń – **2.682,80 zł**
- Nowa Dęba – **2.985,01 zł**
- Piotrowice – **3.248,00 zł**
- Nowe Bielice – **3.031,19 zł**
- Modrzewiec – **3.210,42 zł.**

W roku 2015 dofinansowaliśmy pobyt dla pensionariuszy z naszej gminy, na ogólną kwotę – **402.054,00 zł** co ma znaczący wpływ na wydatkowanie własnego budżetu – zasiłki celowe. Przeciętna odpłatność tut. ośrodka ze środków pomocowych za jednego podopiecznego DPS-u wyniosła około **1.600,00 zł**, miesięcznie.

Kwota należności za pobyt w placówce ustala się wg ustawy, uzależniona jest ona od świadczenia podopiecznego: 70% jego świadczenia, pozostałą część reguluje rodzina (o ile się kwalifikuje), natomiast OPS jest jedynym płatnikiem do wysokości kwoty ustalonej przez Starostę.

W stosunku do roku 2014 nastąpił spadek podopiecznych (za których gmina zobowiązana jest ponosić częściowe koszty utrzymania) umieszczonych w DPS, jednocześnie stale wzrasta odpłatność za pobyt w placówkach. Należy również założyć sukcesywny wzrost wydatków na ten cel w latach następnych. W roku 2015 r. ogółem w Domu Pomocy Społecznej przebywało **22** mieszkańców z naszej gminy.

Ad. 2

W swej codziennej pracy socjalnej mamy do czynienia z rodzinami **dysfunkcyjnymi**, przyczyny ich zaburzeń należy się dopatrywać w różnych uwarunkowaniach jak: bezrobocie, alkoholizm, przemoc fizyczna i psychiczna, praca zarobkowa za granicą.

Zauważamy, że najbardziej cierpią dzieci, które często są ofiarami różnego rodzaju czynów i zachowań i które prowadzą do patologii społecznej. Dlatego też jako ośrodek dostrzegamy natychmiastową potrzebę podjęcia działań o charakterze prewencyjnym jak: poradnictwo partnerskie i rodzinne, ośrodki te powinny pomagać w przewyciężaniu konfliktów, które wywołują negatywne skutki u dzieci i osób dorosłych. Widzimy też konieczność celowej opieki nad dziećmi z rodzin rozpadających się i rozbitych, gdzie występuje zagrożenie poprzez alkohol bądź agresję i przemoc. Należałoby przygotować lokalną ofertę spędzania czasu wolnego.

Widzimy też potrzebę otwierania **światlic socjoterapeutycznych, środowiskowych i opiekuńczych** mających na celu przeciwdziałanie negatywnym skutkom zagrożeń.

Ad. 3

Jako Ośrodek Pomocy Społecznej w realizacji zadań wynikających z polityki społecznej stwierdzam, że jednym z głównych zaburzeń w prawidłowym funkcjonowaniu rodziny lub osoby samotnej jest **brak** mieszkania, które jest podstawową potrzebą człowieka. Bez mieszkania umożliwiającego normalne funkcjonowanie nie da się korzystać z innych praw człowieka i obywatela.

Dlatego też dostrzegamy szereg zagrożeń, jakie niesie brak mieszkania przez naszych podopiecznych, a są to zaburzenia jak: patologie, alkoholizm, rozpad małżeństwa, a w końcu mamy rodziny niepełne, zaniedbane dzieci i sferę ubóstwa.

Pracownik socjalny musi mieć możliwość udzielenia fachowej porady lub skierowania do kompetentnego urzędu osoby znajdującej się w sytuacji kryzysowej. Jako ośrodek uważamy, że niezbędne jest informowanie decydentów o faktycznym rozmiarze kryzysu mieszkaniowego i jego skutkach społecznych, konsekwencja braku możliwości mieszkania jest też zjawisko znane ośrodkowi, mianowicie **bezdomność**. W **2015** roku tut. OPS ponosił koszty za pobyt **6** bezdomnych osób w schroniskach i noclegowniach, które finansował sam podopieczny z własnych środków oraz zasiłków celowych. W roku bieżącym zjawisko się nasiliło, w efekcie w naszej gminie rejestrujemy **44** bezdomnych, ze środków pomocy społecznej wykorzystali około **213.000,00 zł** (zasiłki stałe, celowe, okresowe oraz opłaty za schroniska).

Należy podjąć natychmiastowe działania w kierunku budowy, remontów i modernizacji **mieszkań socjalnych**, w celu poprawy sytuacji bytowej osób i rodzin.

Ad. 4

Ustawa określa również zadania administracji publicznej w w/w zakresie , zasady finansowania oraz postępowania adopcyjnego.

Obowiązek realizacji zadań w zakresie ustalonym Ustawą, spoczywa między innymi na jednostkach samorządu terytorialnego. **Burmistrz organizuje i finansuje wsparcie rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, które polega w szczególności na:**

- Analizie sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie,
- Wzmocnieniu roli i funkcji rodziny,
- Rozwijaniu umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny,
- Podniesieniu świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny,
- Pomocy w integracji rodziny,
- Przeciwdziałaniu marginalizacji i degradacji społecznej rodziny,
- Dążenie do reintegracji rodziny.

Wspieranie rodziny prowadzone jest w formie:

- Pracy z rodziną przez asystentów tut. OPS,
- Pomocy w opiece i wychowaniu dziecka.

Działania wspierające, rodzina może otrzymać poprzez działania:

- Instytucji i podmiotów działających na rzecz dziecka i rodziny,
- Placówek wsparcia dziennego,
- Rodzin wspierających.

Rodzinie wymagającej wsparcia przydziela się **asystenta rodziny**. Do podstawowych zadań asystenta należą w szczególności:

- Opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną, jak i planu pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej,
- Wszechstronne udzielenie pomocy rodzinie poprawi ich sytuacji życiowej,
- Pomoc członkom rodziny w aktywizacji zawodowej,
- Pomoc w rozwiązywaniu problemów socjalnych, psychologicznych, wychowawczych,
- Podejmowanie działań interwencyjnych ,
- Dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny,
- Sporządzanie na wniosek sądu opinii o rodzinie,
- Współpraca z jednostkami administracji rządowej, samorządowej oraz z innymi podmiotami pozarządowymi i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz pomocy rodzinie i dziecku.

W celu wsparcia rodzin, a przede wszystkim pomocy dzieciom zakwalifikowanym do specjalistycznej opieki, należy powołać tzw, **Placówkę Wsparcia Dziennego**, jest to zadanie własne gminy. Placówka to może być prowadzona (w wyniku zlecenia dla innych podmiotów) przez organizację pozarządową, stowarzyszenie, itp. w formie:

- Opiekuńczej, kół zainteresowań, świetlic, klubów i ognisk wychowawczych,
- Specjalistycznej,
- Pomocy podwórkowej realizowanej przez wychowawcę.

Kolejna forma wsparcia rodziny przeżywającej trudności jest rodzina wspierająca która, przy współpracy asystentem rodziny pomaga w opiece nad dziećmi, w prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz kształtowaniu ról społecznych. Rodzinę wspierającą ustanawia burmistrz, który określa zasady zwrotu kosztów związanych z udziałem pomocy.

WNIOSKI

Reasumując, w celu kompleksowego rozwiązania problemów, przed którymi stoi ośrodek na podstawie własnego rozpoznania w ramach działań i współdziałania z różnymi instytucjami, szkołami, organizacjami społecznymi i wszystkimi zainteresowanymi, którym bliskie są problemy rodzin, należy tworzyć systemy pomocnicze.

Sądzimy też, że istnieje potrzeba większego zainteresowania sprawami pomocy społecznej wszystkich organów i podmiotów, a tym samym spowoduje to tworzenie właściwego klimatu do skutecznych działań i przedsięwziąć tut. ośrodka w środowisku lokalnym Miasta i Gminy Barlinek. W związku, z czym opracowano Strategię Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych, które powinna przyczynić się do poprawy warunków zaspokojenia potrzeb na rzecz najbardziej wymagających wsparcia.

Wykaz potrzeb w zakresie pomocy społecznej świadczonej przez OPS to w rezultacie nasuwające się wnioski, które w wersji skrótowej przedstawiałyby się do wykazanych potrzeb następująco:

1. Kontynuacja wdrożenia Gminnej Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych obejmującej w szczególności programy:
  - Pomocy społecznej ukierunkowanej na osoby starsze, schorowane,
  - Polityki prorodzinnej,
  - Programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych,
  - Budownictwa socjalnego,
  - Problem bezrobocia (malejący w minimalnym stopniu w 2015 roku).
2. Realizacja ustawy o zatrudnieniu socjalnym jako ukierunkowanej – programowej pomocy wobec bezdomnych, długotrwale bezrobotnych, uzależnionych od alkoholu, narkotyków (po zakończeniu psychoterapii).
3. Działania pomocowe, poprzez Klub Integracji Społecznej realizujący reintegrację zawodową i społeczną przy współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy.
4. Zadania realizowane z przeciwdziałania przemocy przez Zespół Interdyscyplinarny oraz pracowników socjalnych.
5. Realizacja Ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej z ukierunkowaniem na pracę asystenta rodzinnego jako nowe przedsięwzięcie w zadaniach OPS-u.
6. Pracownicy Ośrodka Pomocy Społecznej w swych działaniach spotykają się też z wieloma trudnościami oraz problemami jak: brakiem zrozumienia ze strony podopiecznych, akceptacji wysokości otrzymanych pomocy, oraz często mają do czynienia z postawą roszczeniową a nawet agresją. Praca socjalna daje wiele satysfakcji ale niesie też rozgoryczenie i zawód.

To wszystko pracownik socjalny musi pokonać, a jednocześnie zadbać o swój spokój, pokonać stres i nie doprowadzić do wypalenia zawodowego.

W ciągu minionego 2015 roku OPS z zakresu pomocy społecznej wydał 39 decyzji odmownych i 1 umorzenie z powodu:

- Braku możliwości przeprowadzenia wywiadu – 13,
- Nie wywiązania się z kontraktu socjalnego – 9,
- Przekroczenia dochodu – 12,
- Brak czynnika do pomocy wg ustawy o pomocy społecznej (tzw. kryterium) – 4,
- Zakład Karny (art. 13.1) – 1,
- Umorzono postępowanie – 1.

Ponadto 3 klientów niezadowolonych ze sposobu świadczonej pomocy oraz kwoty przyznanych świadczeń pieniężnych złożyło odwołania do Kolegium Odwoławczego, w wyniku czego Kolegium decyzją:

- Utrzymano w mocy – 2,
- OPS skorzystał z art. 132 kpa – 1.

W roku 2015:

1. **w świadczeniach rodzinnych** - wystawiono 40 decyzje odmowne. Wniesiono do Samorządowego Kolegium Odwoławczego 9 odwołań z czego:
  - utrzymano w mocy - 7,
  - przyznano świadczenie - 2,
2. **w funduszu alimentacyjny** - wystawiono 162 decyzji, w tym 13 decyzji odmownych:
  - zmieniających decyzję organu właściwego – 6,
  - uchylono decyzję i przekazano do ponownego rozpatrzenia - 3,
  - nadal w Samorządowym Kolegium Odwoławczym - 2.

Realizacja ww. wniosków to właściwa polityka społeczna, a w efekcie dobrze funkcjonujące rodziny i te grupy, które wymagają wszechstronnego wsparcia osób odpowiednio przygotowanych.

DYREKTOR
Ośrodka Pomocy Społecznej
mgr Alina Szabowicz

Barlinek, kwiecień 2016 r.

Realizacja budżetu w Ośrodku Pomocy Społecznej w latach 2012-2014

	2013	2014	2015		
			Środki Samorządowe	Środki finansowe z budżetu Wojewody	Razem rok 2015
Zadania własne					
2. Zasiłki i pomoc w naturze	957 215,80	1 022 241,60	567 569,18	521 632,50	1 089 201,68
3. Dodatki mieszkaniowe	742 069,03	716 007,47	647 655,88	-	647 655,88
4. Piecza zastępcza	54 797,77	74 945,87	127 055,84	-	127 055,84
5. Ośrodki Pomocy Społecznej	1 260 209,10	1 250 159,47	1 091 185,47	340 083,00	1 431 268,47
6. Usługi opiekuńcze	289 229,97	435 417,22	531 218,84	-	531 218,84
7. Pozostała działalność dozyw. w szkołach, prace społecznie użyteczne	930 625,56	938 351,00	233 645,00	666 705,00	900 350,00
8. Pozostałe działania w zakresie polityki społ. - projekty unijne	820 172,71	145 476,80	-	-	-
9. Fundusz alimenmtacyjny	63 388,98	71 991,17	71 873,32	-	71 873,32
10. Składki na ubezpieczenia zdrowotne	47 111,17	50 703,24	-	53 031,85	53 031,85
11. Zasiłki i pomoc w naturze - zasiłki stałe	556 354,33	621 867,26	-	640 400,00	640 400,00
12. Asystent rodziny	17 209,09	47 559,00	89 424,00	31 625,00	121 049,00
13. Stypendia	181 802,98	170 226,63	29 552,74	118 210,97	147 763,71
	5 920 186,49	5 544 946,73	3 389 180,27	2 371 688,32	5 760 868,59
Zadania zlecone					
2. Świadczenia Rodzinne, Fundusz alimentacyjny	5 325 599,06	5 288 236,18	-	5 521 056,09	5 521 056,09
3. Składki na ubezpieczenia zdrowotne	24 952,80	30 546,25	-	57 923,54	57 923,54
4. Usługi specjalistyczne	80 448,52	82 499,03	-	97 996,06	97 996,06
5. Pozostałe działania w zakresie polityki społ. zapomoga do świadczeń pielęgnacyjnych	97 900,00	154 250,00	-	-	-
6. Pozostałe działania w zakresie polityki społ. Duża Karta Rodziny		312,55	-	621,76	621,76
7. Dodatek energetyczny		2 745,45	-	3 800,70	3 800,70
	5 528 900,38	5 558 589,46	-	5 681 398,15	5 681 398,15
RAZEM	11 449 086,87	11 103 536,19	3 389 180,27	8 053 086,47	11 442 266,74